

BIJLAGE

bij het persbericht van 2 maart 2020 van het VLIZ over de Grote Schelpenteldag 2020

SCHELPENDOSSIER ONZE KUST

Aan onze kust tref je met enige moeite wel vijftig soorten schelpen. Wie er een jarenlange zoektocht van maakt, kan zelfs meer dan honderd soorten verzamelen. Ook de aantallen schelpen zijn op onze stranden behoorlijk hoog in vergelijking met andere plaatsen in de wereld. We kennen met andere woorden een rijke schelpenfauna, ideaal om samen mee aan de slag te gaan!

Uit de Grote Schelpenteldag 2018 en 2019 weten we welke de meest markante top-20 soorten zijn, elk met hun kenmerken en bijzonderheden (tussen haakjes: % deze soort t.o.v. totaal in resp. 2018-2019). Op aanvraag zijn volgende foto's van elke hieronder vernoemde soort te bekomen:

KOKKEL (23-27%)

Kenmerkende hartvormige schelp met ribbels. Vooral oude (fossiele) kleppen op het strand, als restant van het waddenlandschap dat onze kust ooit kende.

HALFGEKNOTTE STRANDSCHELP (19-27%)

Samen met Kokkel talrijkste schelp. Rond-driehoekige vorm. In velerlei kleuren (blauwgrijs, roestkleurig, wit), al dan niet gebandeerd. Vooral fossiel. Verse, roomkleurige exemplaren eerder zeldzaam.

NONNETJE (21-12%)

Duimnagelgroot schelpje met typische bolronde en meer spitse zijde. Kleur voornamelijk grijswit, roze of geel, gebandeerd. Vaak in doubletten ('portemonneetjes').

MOSSEL (10-8%)

Blauwzwarte gekende schelp, afkomstig van losgerukte levende dieren op havenmuren en strandhoofden.

AMERIKAANSE ZWAARDSCHUDE (8-5%)

Bruin-witte, mesheftvormige schelp tot 15-20 cm lang ("couteaux"). Amerikaanse exoot hier beland in de 1980-er jaren en sindsdien zeer talrijk.

ZAAGJE (4-6%)

Tot 3-4 cm langwerpige schelpje met kenmerkende gezaagde onderrand. Schelp veelal witbruin, vaak met purperen binnenzijde.

AMERIKAANSE BOORMOSSEL (3,7-3,8%)

Langwerpige witgelige schelp. De opvallende ribbels laten boormosselen toe om in veenbanken en zachte steen te boren. In tegenstelling met de Witte boormossel, geen omgeplooid schelprand.

STEVIGE STRANDSCHELP (2-1,5%)

Sterk gelijkend op de Halfgeknotte strandschelp, maar ronder en steviger van vorm. Veelal wit-crèmekleurig.

GROTE STRANDSCHELP (1,1-2,1%)

Grote driehoekig-ronde dunne schelp (tot 6 cm). Veelal blauwgrijs of wit van kleur, soms bruin. Verse schelpen hebben typische witte straallijnen.

OVALE STRANDSCHELP (1-1,5%)

Sterk gelijkend op de Halfgeknotte strandschelp, maar iets ronder van vorm. Enkel door experts te onderscheiden. Vaak gebandeerd.

WITTE BOORMOSSEL (1,3-1,0%)

Deze inheemse soort lijkt vrij sterk op Amerikaanse boormossel, maar heeft omgeslagen schelprand. Veelal wit gekleurd, soms grijs.

TAPIJTSHELP (0,9-1,5%)

Kenmerkende afgerond rechthoekig vorm. Geelachtig wit, tot 6 cm groot.

JAPANESE OESTER (0,7-0,9%)

Grillig gevormde, veelal langwerpige oester. Kan meer dan 20 cm lang worden, en heeft vaak een paarse tint. Exoot die in de 1960-er jaren bewust is ingevoerd en intussen aan onze kust groeit op havenmuren en ander hard substraat.

WITTE DUNSCHAAL (0,5-0,4%)

Klein, wit, breekbaar schelpje van nauwelijks 2cm groot. Ietwat op Nonnetje lijkend, maar zonder typische spitse zijde.

MUILTJE (0,3-0,5%)

Amerikaanse zeeslak die meer dan honderd jaar terug met oestertransporten in Europa aanlandde. Onmiskenbaar mutsvormig, met binnenin een witte plaat alsof het een pantoffel ('muiltje') betreft.

GEVLOCHTEN FUIKHOREN (0,5-0,1%)

Veelal tot 3 cm hoog torentje, met ruitvormig patroon van ribbels. Lege huisjes nogal eens bewoond door de Kleine heremietkreeft.

GEWONE OESTER (0,1-0,3%)

Herkenbaar als typische 'oesterschelp', maar minder langwerpig dan de Japanse oester en zonder paarse tint. Vrijwel steeds fossiel en getuigend van de wilde oesterbanken die ooit voor onze kusten groeiden.

GROTE TEPELHOREN (0,2-0,1%)

Bolle, tot 4 cm grote zeeslak. Grijsblauw (oud) of beige (vers) gekleurd. Roofslak, goed gelijkend op de kleinere Glanzende tepelhoren. Leeft van tweekleppige schelpdieren die met de rasptong doorboord worden en vervolgens leeg geslurpt.

PLATTE SLIJKGAPER (0,1-0,2%)

Mooi rond-ovale, zeer platte en broze schelp. Veelal grijsblauw van kleur en tot 5 cm groot. Typisch voor slibrijke, zoute riviermondingen.

GEWONE SCHAALHOREN (0,1-0,1%)

Als een ronde, gegroefde pyramide van hooguit 5-6 cm groot. Leeft vastgezogen op strandhoofden. Lege huisjes te vinden op het strand.